

Bu bir xalq qəzeti

ƏDALƏT

Qarabağdakı vəziyyət
ATƏT PA-nın qış sessiyasında
müzakirə oluna bilər

Dağlıq Qara
bağ mövzusu
ATƏT Parla
ment Assamb
leyasının 20-ci
qış sessiyasında
müzakirə
oluna bilər. Bu
nu Trend-e
ATƏT-in nüma
yendəri deyib.

O bildirib ki,
Azərbaycanın ATƏT PA-dakı nümayəndə heyetinin
üzüleri sessiyada iştirak üçün qeydiyyatdan keçib.
Onun sözlərinə görə, bu, ATƏT regionunda, o cümlə
dən Azərbaycana bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün
imkan yaradır: "Adətən, bu görülüşlərdə Qarabağdakı
vəziyyəti müzakirə olunur. Baş vermiş ikinci Qarabağ
mühərbiəsi fonunda bu il də bunu gözləmək olar".

Qeyd edək ki, ATƏT PA-nın qış sessiyası fevralın
24-dən 26-dek onlayn formatda keçiriləcək.

Bu bir xalq qəzeti

Qurucusu:
Adil Mınbaşıyev

EDALET

Gündəlik hüquq qəzeti

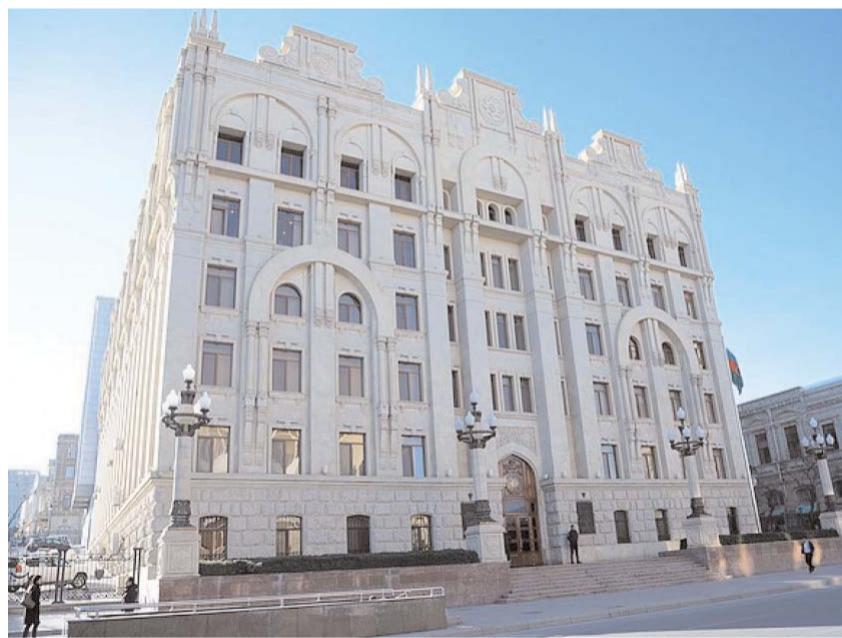
Qəzet 1990-ci illin
iyulundan çıxır

Nö 16 (5848) 11 fevral 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

www.adalet.az

DİN azad edilmiş ərazilərlə bağlı çağırış etdi

Daxili İşler Nazirliyi işğaldan azad edilen əraziləre
qanunsuz səfər edən şəxslər növbəti dəfə xəbərdarlıq
edib. Nazirliyin Mətbuat Xidmətindən Adalet.az-a verili
malumatda bildirilir ki, müvafiq icaza almadan, elə
də nəzarət postlarından kənar yollarla işğaldan azad

PARTİYA BOL OLARSA, BASILMAZ VƏTƏN

Azərbaycanda rəsmi qeydiyyatdan keçən 60 partiya var.
Bir nömrəli qəşən Həsənqulu deyir ki, Məllim, bəlkə
birini də mən yaradım?!
Yarat, qardaş, yarat, kimin qızından əskikən?!

GÜNÜN STATUSU MİRZƏ ƏLƏKBƏR SABİRDƏN

"Bənzərəm bir qocaman
dağa ki, dəryada durar..."

MƏN EVİMİZƏ GEDƏ BİLMİRƏM, AMMA ERMƏNİ...

Deməli, ermənilər istədikləri vaxt Kəlbəcərə galib Xu
davəng monastırında kəbin də kəsdirə bilərlər, ziyarət də
eda bilərlər. Dütür, bu dəfa gedəndə maneqçılık olub.
Amma mən Ağdamda ya və Füzülidə və ya Kəlbəcərdə ata
mər qəbrini ziyarət edə bilmirəm.
Ona görə də sülhməramilləri yerində oturtmaq
ləzimdir.

edilmiş ərazilər məlki şəxslərin keçmələrinin
onların hayat və sağlamlığı üçün ciddi təhlükə olmasi və buna görə də belə hə
rəkətlərdən çəkinmələri barədə dəfələrlə be
bərdərlərdir. Lakin buna baxmayaraq
hələ də ayrı-ayrı şəxslərin öz hayat və sağ
lamlıqlarını təhlükə qarşısında qoyaraq nə
zarət postlarından kənar yollarla işğaldan
azad olmuş, lakin minaldardan tam təmizlənmə
miş ərazilərə daxil olmaları barədə faktlara
hələ də tez-tez rast gelir. Bu cür
təhlükələr halların qarşısının vaxtında alıma
si məqsədile aidiydiyi dövlət kurumlarının, o
cümlədən daxili işər organlarının əmək
daşları terəfindən zəruri qabaqlayıcı profi
laktik tədbirlər həyata keçirilir, qanunsuz
yollarla ərazilərə keçən şəxslər aşkar edilə
rək barələrində qanunvericiliyin təlibinə uy
ğun inzibati tədbirlər görürlər. Hazırda bu
ərazilərlə minə və partlamamış hərbi sur
satların təmizlənməsi əməliyyatları da davam etdirilir.
Odur ki, bir daha vətəndaşlarımızı ərazilərə minaldardan
tam təmizlənməsi işi başa çatanadək belə səfərlərdən
çəkinməye çağırırmış. Əks tezdirde belə səfərlər onların
hayat və sağlamlıqlarını itirməliyi ilə yekunlaşa bilər.

Nicot Novruzoğluñan günün statusu

Gündəlik minaya dü
şüb ölenlərin sayı koro
nadan ölenlərin sayını
üstələyir.

Türkiyədən
"Qartal-2" əməliyyatti

Türk ordusu İraqda PKK
terror təşkilatına qarşı hava
əməliyyatı keçirib. İraqın si
malında Qara Bülgüsində ke
çirilən əməliyyat "Ponca
Qartal-2 Hərəkatı" adlan
dır.

Bildirilib ki, əməliyyat no
ticəsində terror təşkilatın
məhv edilib. Genişməyişli
terrər planlarının qarşısi alıb
və terrorlara bölgədə möh
kələməsinə imkan verilmə
yib.

ERMƏNİMƏRAMLI QÜVVƏLƏRİN GENERALI

sağ olsun, dünən 5 erməni əsirini geri qaytarıb, 1
azərbaycanlı əsiri də alıb.

Molla Panah Vəqifdən günün statusu

Müxtəsər kim, belə dünyada gərək etmək həzər,
Ondan ötürü kim, deyildir öz yerində xeyrű şər,
Allilər xəki-məzəlliət, dənilər mötəbər,
Sahibi-zərdə kərəm yoxdur, kərəm əhlində zər,
işlənən işlərdə ehkamu ləyaqət görmədim.

AZƏRBAYCANDA HESABLAMA PALATASI VAR

FHN valideynlərə müraciət etdi

Fövqəladə Hallar Nazirliyi
uşaq təhlükəsizliyi ilə bağlı
müraciəti edib.

Adalet.az -in nazirliyin
saytında istinadən məlumatın
göra, müraciətə bildirilir ki,
uşaqların dünyanı kəfə et
maya, öyrənməyə marağı və
şəhərə istəyi ham də onların
ətrafdakı təhlükələrdən həl
ki, xəbərsiz olması ilə müşayia
olunur. Qeyd olunub ki, valideynin nəzarətindən kənar olan
uşaqlar real təhlükələrlə üz-üzə qələr, bir sıra hallarda onla
rin sağlamlığı və həyatı təhlükə altına düşür.

Bununla bağlı nazirlik valideyərə mənşələrdə balacacların
hayatına təhlükə tördə biləcək elektrik və qaz, cihazlarının,
açıq evyan və pəncərələrin, düşə biləcək ağır əşyaların, kim
yayı maddələrin, kəsici ataların və s. mövcudluğunun, azyas
lərin küçədə, nəqliyyat vəsətlərinə, müxtalif məkanlarda
nəzarətdən kənar qalmışının arzuolunmaz nöticələrə gətirib
çıxara biləcəyini nəzarət alaraq, uşaqlara qarşı diqqəti olma
qədər onları nəzarətsiz qoymamaga çağırıb.

**Ərdoğan : "Kipr məsələsinin
iki dövlətli həllindən başqa
yolu yoxdur"**

Kipr məsəlesi Türkiye
və Kipr xalqlarının ortaq
davasıdır. Adalet.az xabar
verir ki, bunu Türkəyə
Prezidenti Recep Tayyib
Ərdoğan AKP-nin topplan
tusunda deyib.

"1960-ci illerde Kipr türk
kərəmətini müxtəliyət hüququ
belə təmmindir. Məqsədli
adənən təkbaşına idarəetmek
idi. BMT-nin keçmiş katib
Kofi Annan mona özə belə söylədi: "Mən bu məsəlonu
həlliin yardım etmək üçün 4 dəfə çalışdım, amma bacarmadım.
Indi da bacara bileyçimini düşümürəm". Mon isə ona de
dium, qarant ölkə olaraq Türkəyə tərəfdən mənfi nəsə gör
yecəksiz. "Yaxşı" deyib, başlıdı. Annan söz verdim ki, bu işi
baş qatirdən ayırmayıcağıq. Referandum keçirildi. Türk
tərəfi olaraq soydaşlarımızın 75 faizi "ho" dedi, yunanların isə
65 faizi "yox" dedi. Conubi Kipr Avropa İttifaqı üzərində,
Şimali Kipr isə təşkilat qəbul etdi". - deydi Türkəyə li
derildi.

Ərdoğan olavaş edib ki, vitse-prezident Fuad Oktay Si
mali Kiprə gedir, çalışmalar başlanacaq. Artıq Kipr məsə
ləsinin iki dövlətli həll yolundan savayı alternativ qalma
yub: "İstar qəbul edin, istar qəbul etməyin".

"Qış talimi-2021"də tank və toplular təpşiricilər icra olunub

Türkəyə Milli Müdafiə
Nazirliyi Qars şəhərində
keçirilən "Qış talimi-
2021" birgə təlimlərində
yeni görüntüler yay
ılmış. Müdafiə Nazirli
yəndən Adalet.az-a ve
rilən məlumatə görə,
təlimlərin növbəti mə
hələsində tanklar və
toplular təpşiricilər icra
olunub. Təlimlər fevral
ayının 12-dək keçiriləcək.

Qeyd edək ki, "Qış talimi-2021" Türkəyə Silahlı Qüvvələrinin
və Əlahiddə Umumqoşun Ordunun bölmələrin
iştirakı ilə keçirilir.

GÜNÜN STATUSU MƏHƏMMƏD FÜZULİDƏN

"Salam verdim, rüşvet
deyil deyə almadılar..."

SABİR POEZİYA GÜNLƏRİ DƏ BELƏ GETDİ

Neçə iləndi Sabir poeziya
günənlərinin təşkilatçısı Azə
rbaycanın görkəmli şairi
ve yazıçısı Əjdər Ol idi.
Və Əjdər Ol həbs olund
du. Günahı, cezəsi na
disə onu hūquq-mühəfi
zə orqanları müyyən
ləşdirə bilər. Amma ina
nırıq ki, Əjdər Ol yenidən
həbsdən çıxacaq və Sabir
poeziya günənlərini təşkil edə
cək.

Onu qeyd edək ki, Sabir poeziya günənlərinin yaradıcı
cisi Azərbaycanlı xalq şairi Rəsul Rza idi.

Əjdər Ol, göydə Allah, yerdə Prezident qapını açın.

P.S. Bir dəha deyirik, Əjdər Ol günahları ilə hü
quq-mühəfizə orqanları məşğul olur, amma Əjdər bə
yin dayaq durdugu şair və yazıçıların onun əleyhinə
statuslarını oxuyanda adam, sadəcə olaraq, insanlıq
nirət edir.

Aqil Abbas
aqilabbas@rambler.ru

ƏTİ ƏTİMİZDƏN, QANI QANIMIZDAN, CANI CANIMIZDAN...

Deyəsan, mən bir dəfə bunu yazmışam, qoy bir də yazım, təkrar billyin anasdı.
SSRİ vaxtı Azərbaycandan iki böyük futbolçu çıxb: biri Ələkbər Məmmədov, biri də
Anatoli Banişevski. Kazbek Tuayev də vardi, Eduard Markarov də vardi. Anma onlar köl
ğöydildilər.

Deməli, Ələkbər Məmmədov "Dinamo"da oynayırdı, hətta haqqında bir mif də vardi ki,
o qədər güclü zərbəsi var ki, həmin ayagıyla qapıya top vursayı qapıçı topla birgə gir
di tora. Hətta mifeləmisi dər, qapıya meymun qoyublar ki, Ələkbər Məmmədov topu vu
racacaq, meymun tutacaq. Meymun tutur, amma o da döyüdər tora. Həmin dövründə bir də
məşhur italyan futbolcu vardi Matsola, onuñ da güclü zərbələri vardi. Bir də an güclü
zərbə Elbrus Abbasovdaydı ki, 37 metrlikdən cərimə zərbəsini qola çevirirdi.

Bax: səh.2

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Gecdi, kişi xanımına deyir ki, yaxın yat.
Xanım da deyir ki, hələ uşaq yatmayıb.
Yenə deyir:
- Az, bir az bori dur.
- Uşaq hələ yatmayıb.
Bir az keçir:
- Az, yaxın dur dana.

- Uşaq hələ yatmayıb.
Kişi hirslanır, durub gedir mətbəxə, bir
şampan götürür açır ki, içsin, şampan par
layıvar.
Uşaq səsi gelir:
- Mama, deyəsən, papa özünü vurdur.

Şehidlik zirvəsinin 21 yaşlı fatehi: Kiçik leytenant Vüsal Muradov...

Bu günlərdə Vətən müharibəsində döyüşen qazilərimizin video-müsahibələrinə izleyirdim. Yaralı zabitin biri müsahibəsindən olan bir hissəni sizə danışınım: "Hərbiçi -Yaralı silahdaşına yaxınlaşanda o dedi ki, komandır, burnuma elə gözəl bir qoxu gelir ki, hələ belə bir qoxuya rast gelməmişəm."

O anladım ki, esger şəhid olacaq, ruhu cennetin qapısı ağzındadır artıq. Bunu fikirləşərək, yaralı esgerə bədəni olaraq gözləri尼 yurdum.

Bəli, müraciətəkabibrələr oxuyanlar "Kim Allah yolunda savasınca yaralansa, qiyamda bədənindən müşk etri gələr" cümləsi ilə qarşılaşmamış olma!

Bu gün cənneti özünə mekan etmiş bir előğlumu sizə da tənitdirəcəyiq.

Ağdamsız, Ağdamlı Vüsal

Vüsal Casarət oğlu Muradov doğma yurdu Ağdam 1993-cü ilde Ermenistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğal olandan 6 il sonra dünyaya göz açıb. Ailesel-obası yurd-yuvasından perik düşdükdən sonra hər bir tərəfənəpər aparrıb. Muradovlar ailəsi də Sumqayıt kökürlər. Ona görə də, Vüsal 1999-cu il mayın 19-da Sumqayıt şəhərində anadan olub. Mərafqiydi, Ağdam rayonunda - xüsusən ata-anasının qibleğahı olan Ağdam şəhərində bir dəfə də olmayıb Vüsal...

Bəs niyə yurduna o qədər bağlı, qısaq gününe o qədər həvəsliyi? Anası Kəmalə xanım səhəbətimizdə o bildirir ki, yurdumuz işğal olunan günden bù günde qədər elə bir an olmadı ki, Ağdamı xatırlamayaq, ora ilə bağlı xatırıcıları göz yaşı ile tekrarlamayaq. Ailəlikə Agdama ne vaxtsa geri döndəyimizə emin idik. Amma ağılmıza da gəlməzdə yolda övladım da bize öz cani-qani bahasına yar-

dimci olacaq. Az yaşı ilə hamının onu tanıyanların hörmətini qazanın, en mütəqəddəm arzumuzu həyata keçir Vüsal balañın vətənperver üryeyine, cəsər egiñesine, hər an başımız üstündə olan ruhuna qurban olum. Bütin şəhəridən ruhuna qurban olum, hamisi mənim balañdı. Hamisə Vüsalın silahdaşlarındandır."

Anası Kəmalə xanım Vüsalı xatırlayır

-Vüsal intizamlı şagird idi, eləcəydî. Orta məktəbdə seçiliydi. Müslümlimləri hərəsi onu bir senetdə göründü. Kimya sahəsində kimyaçı kimi, edəbiyyat sahəsində yazar kimi, gələcəyin riyaziyyatçısı kimi təsəvvür edirdiler. Vüsalın xalqı ilə, nizam-intizam ilə, dərsdərərə ferqlişmə ilə özündən kiçik qardaş Yusifə həmişə nümunə olub. Özüne, davranışına, danışığına o qədər ciddi fikir verirdi ki, sanki bir sehv edeyindən qorxurdı. Çünki Vüsal Yusifin gözdəne artıq qardaşdan çox bir kumü id. Odur ki, Yusif de həm orta məktəbde qardaş kimi ferqlindi, seçildi, həm de həzirdə tehsil aldıgi Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində...

Zaman keçdiğə göründü ki, Vüsal müslümliinin təsəvüründəki sənətləri yox bañqa bir sevdanın xeyallarındı. Bəli, Vüsalın öz sevdili peşə vərdi: Herçıl! O hərbi geyimini dünyanın en brend, bahalı geyimlərindən üstün biliydi. Hələ uşaq ikən o geyimde olanlara həsed apardı. Belə de böyükəcə anladı ki, itirilmiş vətən torpaqları "mənəsiz dənisiqlərin" yox, məhz Azərbaycan əsgərinin rəsadəti sayesində azadlığından vəsucəcəq. Hərbi peşəye qarşılaşılmasız həvəs tərəfən Vüsalın bəlkədə ağlına bəle gelmedi ki, neinki ata-anasını, qohum -eqrabasını, hətta bütün xalqı sevindirək böyük qəlebəde onun da imzası olacaq. Beleçə, orta məktəbin partasından bir bañşa arzularının dalınca getdi es-

ger balam! 2016-2020-ci illerde Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi tehsil aldı.

Atası Cəsaret Vüsal haqqında

- Hərbin sirlərinə yiyləndi, təlim-tədris, nizam-intizam, yüksək peşəkarlıq və vətənperverlik Vü-

Vüsalın son döyüşi oktyabrın 29-da Xocavəndde - Hadrut istiqamətində oldu və həmin gün şəhədəte qovuşdu. 31 oktyabrda isə Sumqayıt şəhərlər Xiyabanında dəfn edildi.

Vüsal zirvəsi

Dövlətimiz və xalqımız bu vətanşərvariyyi unutmadı: Azərbaycanın ərazi bütövlüyüün

18.12.2020-ci il tarixli Sərençamına əsasən Vüsal Muradov ölümündən sonra "Cəsər döyüşçü" medalı ilə təltif edildi.

Dövlətimiz və xalqımız bu döyüşkənliyi unutmadı: Azərbaycanın Xocavənd rayonunun işğaldən azad edilmişsi uğrunda aparılan döyüşəməliyatlara qatılıraq şəxsi igidiyi və şücaeti nümayiş etdiriyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 25.12.2020-ci il tarixli Sərençamına əsasən Vüsal Muradov ölümündən sonra "Xocavənd azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edildi.

Dövlətimiz və xalqımız şəhid Vüsal Muradovu unutmayaç: Həyətdər bu, iller, esrər keçəcək, Vüsalın doğmaları, tanıyanları bir zaman da dünyada olmayıacaq: həmizim kimi... Torpaqdan yaranan bir gün torpaq getmeliydi. Amma Vüsal mütəqələk bu dünyada olacaq. Çəsər olaraq, Vətənperver olaraq, Vətən sevralısı olaraq min illər boyu yaşayacaq! Azərbaycan xalqının yaddaşında özüne məkan quracaq. Babək kimi, Şah İsmayıllı Xətai kimi, Cavadın kimilər, Həzi Aslanov kimi ve mənli quracaq. Bəbel kimi, Vüsal 25.12.2020-ci il tarixli Sərençamına əsasən Vüsal Muradov ölümündən sonra "Vüsal uğrunda" medalı ilə təltif edildi.

Dövlətimiz və xalqımız bu cəsurluğunu unutmadı: Azərbaycan əraziyinə işğaldən azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını artırmaq şərhədə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərençamına əsasən Vüsal Muradov ölümündən sonra "Vüsal uğrunda" medalı ilə təltif edildi.

Dövlətimiz və xalqımız bu cəsurluğunu unutmadı: Azərbaycan əraziyinə işğaldən azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını artırmaq şərhədə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərençamına əsasən Vüsal Muradov ölümündən sonra "Vüsal uğrunda" medalı ilə təltif edildi.

Həzər Mühəmməd Peyğəmbər (s)burur: "Bəndənin nəil olə bileyi bütün yaxşılıqlardan (savablardan) daha üstün bir yaxşılıq var. Ən böyük yaxşılıq isə bundur ki, haqq yolunda savaşıb şəhid əolsun. Bündən üstün bir savab olə bilmez". "Öz aileni zülməndə qoruyaraq öldürülən şəxs şəhiddir. Öz malını zalimidən qoruyaraq öldürülən şəxs şəhiddir. Özdürülən şəxs şəhiddir. Zülmü aradan qaldırmاق yolunda öldürülen şəxs şəhiddir.

Tələ subayılgına, toyuna "mübarək" deməyə imkan verəm. Bu fani dünyadan üzümüz sənən durdurğun zirvəyə tutub bütün səsimle bağırıram: "Şəhidliyin mübarək Vüsal!"

Əmtiqə Raşid

Taleyini qara paltarında əks etdirən qadın

Heç özüm də bilmirəm, bu yazımı haradan başlayı. Onun doğum günündənəm, Rəna ananın yanğınsından, yarıçıq qalan zabit arzularından, yaxud realşan bir arzusundan-Qarabağ torpaqlarının alınmasından?

Əbübekir İsmayılov, oxucuba ad çox şey deyir. Torpaqlarımız düşməndən azad edilməsindən şüçət göstərmiş, 2016-ci ilde qəhrəməncasına şəhid olmuşdur Əbübekir. Yaşasayı 31 yaşı olacaqdı, yaşasayı Rəna ana onun şəklini deyil, saçlarını oxşayaçqdı. Amma...

Rəna ananı bu gün gərənde tanımadı. Doğrudan da, oğlu ölümü onu çox deyib, gözleri zəifleyib, saç aqap-paq olub. Çiçinlərində isə özünün də dediyi kimi, 5 ilin ağır bir yüük var. O yüük ki, bala dərdir. O yüük ki, 5 ildir, Əbübekir sevdiləri yeməyi bışırırm, toyları, şadiqlərə getirir. Qara geyinir ana. Sənki Taleyin ona verdikləri palarda əks etdirir. Yaşamır, ölü, hər gün, hər saniye ölü.

Rəna ananın məzar üstündə çəkdiyi ah-naləni, elini dizlərinə vuraraq "Kaş mən öleydim", "Əbübekir helikopterindən sağ çıxdı da, men öldərim" cümlələrini eşitməyin ağız durumudur.

Necə eziyizlər o, balasının baş dasını, ilahi?! Ətrindən ölü darişdığını dileyətirir Əbübekirin heç neyini deyil, bir tek xoşusunu duymaq isteyir bu ana. Bilmirəm, bəlkə də, kiçik oğlunun Əbübekir adını daşıyan övladından təskinlik ali Rəna xanım. Bəlkə də, yox, eledir ki, var, "Əbübekir elə bil", -söyləyir ana, -"Əbübekir kimi helikopteri sevir. Oyunçaq helikopteri ilə oynayır. Gələcək Əbübekiridir bu körpe."

Rəna ana düz deyir. Kim bilir, bəlkə də, gələcəyin zabitidir bu uşaq, adı diller ezbəri olan Əbübekirin dağmaları üzərində. Torpağı sanı yaşısanın. Yaşasın və Əbübekirin məzarı üzərində general-major, general-leytenant, general-polkovnik rütbələrindən birində zabit formasında gəlib "Ruhun şad olsun, emi" söyleşin...

Rövşən Tahir

Rəşad Məcid

Gecikmiş Añoğlan bələdçiliyim

Gündüz İsmayılovla
Mirməhdə Añoğlanın ziyanatına
sözərdi

Añoğlanla - mənim doğuldugum, üç tərəfindən çaylar axan kəndə qədər getməsiniz. Böyük çay - gəl Minkend, gəl Añoğlan dediyimiz çay necc keçdiñiz? Məsin körpüsü vərdi?

Mən videoyazısını görəndə Añoğlan çayını sırlıtsılarından tanışdım. Adəmin ruhunu bu qədər oxşayan ayı çay sırlıtsı sonralar çox atxarsam da, heç yerdə etşdim. Añoğlan məbedinin mistik aurasını hiss etdiñiz, yeqin. Uşaqlığında o məbedin divarlarına, içərisindəki və cələndəki qədim daşların naxışlarına saatlara tamaşa eləmişəm. O keçmiş, qədimliyə aparan ovqat, bir vaxtlar o daşlardan alındığını enerji hələ də ruhumda, canimdardır.

Kəndə niyə girməmisiniz, bilmirəm...

Añoğlanın məbedindən balaca Hacilar çayını sömtine düşsəydiñiz, oradakı bulağı görəcəkdiñiz: kəndin qız-gelin-ləri o bulaqdan su gətirərdilər.

çayın içindən qəbarib çıxan sal daşlara aqay qoyub adla-sayınız, Umudun, Əhlimanın çəpərləri arasından daşlı-çinqili yola çıxardınız. Bax o yolla kənd qalxardıñız gərek. Sol taraf hündür qayaya çıxır. Kend camaati ora Yal deyar-

di. Orda sal daşlarının üstündə oturub sola baxanda Qarşılaş-Qinkənd yolu, aşağı baxanda qıvıqlı-qırıvı axan Añoğlan çayı, dərin dərələr, Sultanlar, Malıbey kəndləri görür. Minkend-Añoğlan çayı bir az aşağıda - Gündüzün doğuldugu Zabuxda qırılıb Həkəriye qovuşur, adı da Həkəriye çəvriñiz. Dayanıq saatlərə xeyal daşlaq olar o dikdə. Açılan geniş angınlik adəmin içini durlur, saflaşdırır. Orada, 1983-cü ilde Familin kənd barədə kədərlə monoloqu-nıñ keçivimiz adı "Cənnət dərəsi" idi.

Yala qalxmayib sağa döñsayınız, solda Musa mülliimin, sağda Qaçay mülliimin evini, bağını, heyətini görəcəkdiñiz. Görəsəyiniz, deyardiniz, qalıb oradardan...

Mirəkən reportaj hazırlayırdı, APA-nın operatoru videodərgütüllerə çəkərdi. Bir az də düz getsən, Aralıq - kəndin düz ortasına çıxardınız. Oradan bir az sağa burulandı, sol həyət Halay bəbəm, Balaxanıñ nəmənin eviydi. Mən 1964-ün avqust ayında o evdə doğulmuşam. Sonra hələ qırı çıxmamış körpəni sentyabrın istisnəde Ağcabədiyə getəbilər...

O həyət girsəyiniz, yeqin doğuldugum evin uquşökük dəvrələrini görəcəkdiñiz. Həyətdəki yekə tut, gilas, alı ağacları, bəlkə də, qalmamış olmaz. O ağacların kölgəsinde yərə xalça-palaz salıb, üstüne mitkekkə, döşək atılınca...

O uca gilas ağaclarına dirməşməyiz , qollu-budaqlı o tut ağaclarının budaqlarını gücümüz yetdiyince silkəlməyim indi da yadmıdarı, dolu, gur yağış kimi karxanaya tökülen tutları səsi hələ qulaqlarımızdır. Oradan yuxarı qalxsayınız, Taxtaya çıxardınız - Zakirin dükəni, kəndin klubu, kitabxanası vardi orda. İndi üçlər qalar, yeqin. Yuxarı kəndlərdən ermənilər atla-ulaqla hərdən un almağı, alı-verişa gelər. Taxtada "Zaakir, huuy" deyil onu dükəna çıxardılar. Yay aylarında kinonu klubda yox, Taxtada, açıq havada göstərədlər; yüksək səmərənən yarım metrlik salırdalar, kinomeyhanık Nizami hər dəfə lentiñərən təqib etdirir. Stoluxanıñ təqib etdirikləri stulların, kötülərin, döşəkə qoyub daşların üstündə oturan kənd adamları filmi oxuyları tehlükə edərlər, növbəti hissələrin proqnozunu verərdilər. Yayı ayları o kitabxananı kitablarını su kimi içirdim.

Mətbətin direktori, tarixçi Musa mülliimin Añoğlanla gelən ermənilərə sərt, keşkin səhbiətə yadmıda dursur. Dava-yıa çəvriñizde çox vaxt o söhbətlərin axarı. Añoğlan məbedindən etrafında kəndlərdən bizimkiler de gelər, qurban deyir, şam yandırır, oranı mütqəddəs sayardılar. Musa mülliimin ermənilərə Añoğlan üçün düzəldib getirdikləri qapını məbeddən baxın buraxmaması, qapını ora qoymaça icazə verməməsi, qədim daşları çıxarıp aparmalarına mane olması ermənilərə bərk yer eləmişdi. Onlar da acıclarını Añoğlan camaatinin atalarını kəndləri səmtdəki qayadan üzürmaqla çıxardılar.

Xırvanın böyründən adlayan yol Oqtayla Reçebin evləri arasından Yuxarı Kosalar çayına düşüb, qəbirşəhərinin yanından dək qalxaraq dağın başında Ermenistan ərazisəne girirdi. Oradakı qədim türk kəndlərindən - Xənəzək, Bayndur, Xoznavardan keçib Məscidi düzündən işığı dağının atına qalxardı. İşığının zümrd qayı ki qomyanı qurşadı. Bələgini tutub Gorusda mağazalarla satırdılar. Qara gələn Əzəvələr 1987-ci ilde "İzvestiya" qəzətində meqəle çap etdirən qarşıqlıqlı kənd mülliimin - Çingiz Mehraliyevin fəfərkarlıqından, haqlı mübarizəsindən - "Çingiz Mehraliyevin fəfərkarlıqından, haqlı mübarizəsindən - Çingiz Meh

**VƏTƏNİN
ZƏFƏR
NƏĞMƏSİ**

Görkəmlı ictimai xadim, böyük şair, Vətəni özü üçün yox, Vətəni üçün sevən, vətəndaşlıq sənədi almamışdan cəox-cəox öncə Vətən daşı olan Sabir Rüstəmxanlı hələ tolboldı illərindən Təbriz, Dərbənd, Borçaltı, Turan... deyib haray salanda, sonralar bir ömür hesabınə arxaya galan "Ömür kitabını" yazuşda coxları bədilərin xəsfundan ona salan verməkdən belə çəkinirdilər. Sabir böyün nəsri də, publisistikası da, elmi-tarixi arşadırmalarla şeirlərlə qədər dolğun, mənəti və səmimişdir. İllor əncə atasının ruhuna güzgüt tutub yazıdıq: "Atanın ruhu" sənədlə əsrini birməsə oxuyub dədəmən verdim ki, oxusun. Amma sonra bilmək, səhv etmişəm. Bir hər neçə günə oxudu və mən qariba sual verdi: "Son da məndən sonra (ölümünü nəzərdə tuturdur) belə bir kitab yazarsan?" Bir anlı tutuldu mən və nə cavab verəcəyimi bildim. Handan-hana özü-mən göləb bircə kələm - "yx" - deya bildim. Həc na sorusmadı. Gördüm fikrə getdi, könlük almaq üçün dedim dədə, yazarın ey, amma belə yaza bilməyacəm. Çünkü Sabir Rüstəmxanının müräciət etdiyi mövzü hər adımdan girişicidir mövzü deyil. Vətən uğrunda savaş başlayandan Ordumuzun müslisiz qəhrəمانlığından, döyüş xronikasından həbs edən əsrlər gözlayırdım.

Sükütu həmişəki kimi yenə də Sabir Rüstəmxanlı oxudığınız bu poema ilə pozdu. Sanki aydın samadı simşək çaxdı.

Sabir Rüstəmxanlının bu bədii şədəvrini oxuyanda sanki Dəlidagın mehli, Qoçdaşın şəhəri, Murovun sazağı birləşib Zərin saxtasına döndü, bəs on səylər onsu də soyuq olan qəlbini həzin-həzin üzüldü, amma bu özüylə bir əsim ilq nəfəs də gotdır. Sabir bəy adalarını çəkdiyim bə Kəlbəcər topnomılarını yaxşı tənyir. Bakıda qoraşırın istidən nəfisi təngiyən kimi ya Yardımya, ya da Kəlbəcərə qəçərdi. Onu Kəlbəcərə hər gəliş dostları-Asya Şəmşir, Şamil Əsgər, Bahman Vətənoğlu, Məmməd Aslan, Sücaət və onlara Kəlbəcərləri şair, saz-söz adamı, poeziya həvəskarları üçün asl toy-bayırama çevirildi. Kəlbəcər sevimiñ gonağını KƏLBƏCƏR kimi qarsılaşılıb yola salardı. Deyərdim ki, Sabir bəy o xoşbəxt illərimdən Kəlbəcəre tez-tez galan yaradıcı adamların, ziyanlıların əksəriyyətindən fərqli olaraq Kəlbəcərin qara gülərlərə başlayandan tərən güñümüzdəndən Kəlbəcərə vər, hər dərdiməz mələkən, səzümüzə dayaq olur. 30 ilə yaxın bir dövrədə Kəlbəcərin möcürübü sayıldı İstisuvanın bir qətrəsi üçün dildi-dədəti qatlyamlardan bəri Sabir Rüstəmxanlının olduğunu bildiyimdən dəstələrin Kəlbəcərdən gəndərdiyi üç lir suyu qardaş payı kimi, üç yera böldü. Bir litrini xızıl qardaşım Eldarə, bir litrini özümə saxladım, bir litrini da xızıl dostum Sabir bəyə göndərdim. Suyu alan kimi dərhal xəzəndi və kövrəldiyini səssin tonundan duydum: "Qardaş, çox sag ol, məni otu illik həstərə qovuşdururdur (yenə kövrədi).. Hayatın boyu adığım an qıymayılli iki hədijənin biri keçən əsrin 90-ci illərində Arazboyu sökülen sərhəd məzfillərləndən göndərildi 2 kilogramlı tikanlı maftıl, bəri də indi sənindən göndərdiyin bə sudur..." Milli təşfikir, özünük ilə dəfə leksikonumuza gətirdiyi "qan yaddası" bax budur!

Birinci çağırış Milli Məclisin iclaslarında Məmməd Aslanın təbliğində deşək, "o qoçqıñ çıxışında" 124 deputadan on cəox dəstək verən Sabir Rüstəmxanlı olurdu. Hər zaman Kəlbəcərin və ümumən bütün işğal olunmuş ərazilərin daşın sinəsinə döyürdü. Man son 30-40 ilinə ədəbi hədisə hesab etdiyim bi poeməni oxuyandı xayalon və günlər qayydurdum, əsl vətənsevər, millatsevər şairimizin xidmətləriň sükranlıqta xatirleyirdim. Sabir Rüstəmxanlı məskəni adam, miliyən genetik kodunu varlığında gorusub saxlayan vətənəs, Promotey kimi od qoruyucusudur. Bir həqiqəti də deməsim, ədalətsizlik olardı. Dəhəldən birinən sözüdür: "Əlkənar qulculu fəth edilir, ədalətə idarə olunur. Ona görə ədalətimə xilaf çıxıb bilmərem. Sabir Rüstəmxanlının qoruyucusu, deyərdim ki, təhlisanı sandığın mord, əqidəsi, məsləki ilə vəfəli həyat yoldaşından heç də geridi qalmayıb ədalət müccəsəsəsi xızıl bacını Tənzilə xanım Rüstəmxanlı Sabir böyün bənzərsiz ədəbi nailiyəttindən az rəq oynamadı. Qoşa çinar kimi baş-başa verib bəzən ətənlərən galan bədniniyyətlə tufan mərdi-mordana siyala gəlir. Duyğusal, masum körpə usaq qolbinə malik şairin yanında soyuqbaşlı, itizəkəli, qızılı bər vəfəli qadınının indikli məzqəmdən hörmətli Tənzilə xanımın olması ədəbiyət yarımış: üçün böyük uğur söyleyi bilər. Bu gözlə tandem mənə böyük şairlərimiz Rəsul Rəzayla Nigar Rəfibəylini xatırladır. Aşənin gündölköt qarğıdasını yola vermək, yoluna itələnən kötlüklerən getdiyin doğru yolunu temizləmək üçün millət şəfaesi Sabir Rüstəmxanlının nə yaşı ki, tən yarış, türk qardaşlarının demisi, qarısı xızıl bacın, nəcimatın, bunu sözləsi dədim. Siz hər zaman cavan, taravut, gözəl türk xanımlınsız Tənzilə xanım kimi əbədi yol yoldaşı, can sırdaşı vardır! Zaten Tənzilə xanım olan yerdə böyük şair və müzəffək kırımızı, böyük qardaş hesab etdiyim Sabir bəyə zaval yoxdur!"

Əlövsət Ağalarov

Göy kurtkası əynində, sumkası ciyinində...

Kəramətin bazarından REPORTAJ

Mühəribə vaxtində asılan bayraqlar Elmlor Akademiyasını o ki var əzəmətli göstərir. İlk diqqətməni bu çəkik nədəndə. Amma əsasən, bayraqsız da əzəmətli görsənir.

Amma nədəndə, bənaya hər baxanda köks ötürürəm. Bilmirəm, gündəmə gəldiyi məsələlərə görədir, ya əlkədəki elmin ümumi vəziyyəti-bütünlərlə bir qoribə oluram.

Kəramət hər qırqaqdan baxanda deyirdi;

- Axırda bu bina elə mənən olacaq..

- Deyirdim; gününən çox yuxarılardan aparma. Eto qarşısı da bəsində.

Qırqaqdan boylanıram. Göyərçinlər fəvvarənin ətrafində onlara atılan dənə yeməkli möşqəndür. Bu yerdə özüümən yazdıq bir məsra yadıma düşür.

"Göyərçinləri yemləmək üçün atıldıq dən də cürcərdi"

Gözüm Kəramət Böyükçülü axtarır. İndicə buralardan çıxacaq...Budur, buradə...Görürəm.

Şamkanyan yanında dayanıb, iki nəfərə səhəb edir. Tobii, kitablar da əlinde.

Yəqin, "mal"-ni tərifləyir- özümə deyib gülümüşünürəm..

Təsəvvür edin belə;

- Qardaş, get Azərbaycan ədəbiyatını oyna-buya xoxu, bundan yaxşı kitab tapsan, götir, pulunu qaytarın..

"Məni kim tapa bilər?", "Səkkizinci günün", "Cöl romanı"...

Xaxınlıram. Adamlardan biri deyir;

- Nəcəvədir?

- Biri - manat- Kəramət deyir.

Bircə stol-stul çatışır. Əməlli-başlı alverdir..

Görübək sakitək qulaq asıram. Həmdə, buna yaxmaq üçün səhəbənərək, Aşıq Məmməd, istifadə etdi. Bir bəyənən qazlıq səsini təqib etdi. Birdən yadına dərhalı qazlıq asıram. Aşıq Məmməd dərhalı qazlıq etdi. Aşıq Məmməd dərhalı qazlıq etdi.

Adamlar gedir, Kəramətə atmaca atıram,

- Necədi, satıcı, gedir alver?

Kəramət geri qalmır;

Şükür, sıfı elomışom... (Gülür)

Cox keçmir ki, yenidən Kəramətin oxucuları yaxınlaşır, kitab alır. Yanında olduğum yarım saat orzında 6 kitab satır.

vadar edirlər. Normal kitab bazarı da yox, Nə edim? Kəramət deyir.

Gəzişə-goziso adamlar yaxınlaşır.

- Maskanı qaldır. Carimə yazarları ilə maskama işaro edir.

- Ebibi yox, kitab verərən, bağlayır-qeydirom.

Yeniden kitabını satır.

Kitabı alan yüz manat uzadır, amma Kəramətə xırda yox. Üzünən mönə tuetur, başımı bulayıram, sonra güllüşür.

Kəramət, "bazarda avradlar olur e, xəletinər hər cibindən pul çıxır, lap onlar kimi. Görün tapıram" deyib güllür.

Deyəsan, həqiqətən bazardır. Amma kitab bazardır da..

Xirdən birtehər toplayıb verəndən sonra üzünən toxzedən mönə tuetur; başqa kitab almağa gələnlərə deyəcəm, xirdən oxudu, xırda yer (gülür)

- Kəramət, yorulmursan? Bütün günü soyuqun altında oyana-buyana gizlirsin-deyirəm

- Əşsi, bu də mənim işmidir də, no olacaq? Amma bookcafem olsa, bəs olmayacaq. Onun üçün çalışram, əziziyət çəkirom-deyir.

- Deyəsan, sən də Bəşir Səfərli yolu gedirsin ha- yenidən deyirəm.

- Menim başının daşı çatmışır, onun yayılışı var idi...

Oxucuları colb etmək üçün şəkil paylaşıb elan yazar. "Göy kurtkası əynində, tanımaların da tamışاق". Saat 6 ya qədər burda olacağım deyir və mona saatı baxıram. 1 saat qalib.

- Kəramət, axşam bazarı endirim var? - deyirəm

- Başıma qatma, alverin qızığın vaxtıdır (gülür)

Gəlmək istəyirəm. Sabah yenidən gələcəcim, burda gördükələrimi de yazacağımı deyib uzaqlaşram. Qarşılardan 3 nəfər olur. Deyəsan, isdən çıxıb Kəramətin yaxınlarına tələşlər.

- Hardadı?

- Ə deee, ordu, dedək-bir-birilərinə deyirər. Arxaya cənub baxıram. Kəramət göy əlcəntəsinə sevincək aşağı salır, kitabları çıxarıb...

- Kəramət, indi səni uğurlu səylərli!

- Saymaq olar, amma mənim bu uğurda təmumılık adəbiyyatımızın faciəsidir.

Bazar olsun..

Orxan Saffari

Tərlan Əbilov: "Haqsızlığa nə vətəndaş kimi, nə də bir yaradıcı insan kimi susmağı sevmirəm"

Sair Tərlan Əbilov Adəlet.az saytına müraciət etdirərəm.

- Tərlan bəy, Cənubda yaşayır, Cənubda da yəzidir. Nəcadir Lənkəran ədəbi möhümti? Bakıda məsələn qayğıya yaxşıdır qarşılıqlı vəziyyət.

- Beləyən qarşılıqlı yaxşıdır. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Əvvələr dərhal gur, dəyər qaynar idi, yaxşı imzalar çıxırdı. Sonra dərhal yaxşı imzalar çıxır.

- Tərlan əbilər, xırda qazlıqdan, sənəfi dərhal yaxşıdır. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir.

- Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Mən dərhal yaxşı imzalar çıxırdı. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir.

- Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Mən dərhal yaxşı imzalar çıxırdı. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir.

- Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Mən dərhal yaxşı imzalar çıxırdı. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir.

- Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Mən dərhal yaxşı imzalar çıxırdı. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir.

- Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Mən dərhal yaxşı imzalar çıxırdı. Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir.

- Bəs, bir yaradıcı adam möhümtidir. Bəs, bir

